

ELŐFIZETÉS
 HELYSBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 150 Lei.
 Fél évre ... 75 Lei.
 Egy negyed évre 37-50 Lei.
 Egy hónap ... 12-50 Lei.

Nyitási költségek megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és csanádi egyesült
 vasúti palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 117.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Résevény
 Társaság.
 Bulvardul Regale Ferdi
 nand I. (József tőh.-at 22-
 TELEFON-SZÁM: 121.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, október 3.

Az idei bor kevés, de jó minőségű.

Néhány nap óta szüretelnek a Hegyalján. Sokakat érdekel, hogy milyen az idei szüret eredménye. Az *Aradi Közlöny* munkatársai megkérdezték több szőlőbirtokost, akik az idei termésről egybehangzóan a következőket mondták:
 — A szőlő eleinte szépnek mutatkozott és mondhatni boldogok voltak a szőlősgazdák, amikor a június-júliusi krizishónapok eltelték anélkül, hogy a peronospora pusztított volna. Az augusztus közepétől szeptember 10-ig tartó állandó eső elrohasztotta a szép termésnek nagy részét. A bortermés kevesbedéséhez hozzájárult még az a tény, hogy szeptember 10-ike után a hűvös, esős időjárás egyszerre forróságba csapott át. A nagy meleg következtében a szőlők megaszalódtak és így létartalmuk csökkent, viszont a szőlőcukortartalmát növelte, úgy, hogy az utóbbi években nem termelt a Hegyalján olyan jó minőségű bor, mint az idén. A szüret egyes helyeken még mindig tart és ezért az árak nem alakulhattak ki. A leszüretelt vidéken a must ára két, két és fél lei.

Az oroszok veresége.

(Budienny tábornok megsebesült.)

BUCURESTI. Varsói jelentés szerint a lengyelek elérték a Zbruc folyót. Brzezany környékén 2250 foglyot ejtettek. Budienny orosz tábornok hír szerint súlyosan megsebesült. Vrangel csapatai a legutóbbi harcokban tízezer oroszot fogtak el. Teheráni jelentés szerint az oroszok kiirították Bakut.

A vasúti várótermet rongálják.

Megirtuk, hogy az aradi állomáson a várótermetet, melyeket Jura állomástörvények teljesen rendezték, ismét átadták a forgalomnak. Az állomástörvények ma panaszt tettek, hogy az utazó közönség a bütorokkal szemben még mindig a szokott vandál módon viselkedik és azokat rongálja. Így például az első osztályú váróteremben, ahová pedig csakis első osztályú jeggyel lehet belépni, az egyik bőrdivánból egy tenyérnyi nagyságú darabot valaki kivágott. A portások utasítást kaptak, hogy a tetten ért rongálót azonnal adják át a rendőrségnek, ahol megindítják az illető ellen az eljárást.

A mai valutapiac.

Ma az aradi valutapiacra a dollár emelkedő tendenciát mutatott, aminek az a magyarázata, hogy a kereslet fokozódott. A dollárt 44-45 lei-el jegyezték. Más valutában nem volt élet.

Felmentő ítélet a váradi perben.

ORADEA-MARE (Nagyvárad). Dr. Lupu ügyvéd táviratot küldött Bucurestiből, hogy a bucaresti legfelsőbb katonai törvényszék tegnapelőtt foglalkozott a Cserey—Lukács ügyben hozzáterjesztett felebezéssel és az ítéletet megsemmisítve, **felmentette Csécsy-Nagy Imre ezredest, Cserey Vilmos alezredest, Szunyogh Albert őrnagyot, Lukács Ödön volt polgármester-helyettest, Csapó Lóránd főhadnagyot, Jankovich Tihámér járásbíró.**

Hatósági közvetítést kértek a színészek

(Új szerződéseket köt a színigazgató.)

Róma Dezső színigazgató ma délelőtt fél tizenkettőre társulati gyűlésre hívta össze a társulat egész személyzetét. Minthogy a rendőrség a gyűlés megtartására az engedélyt nem adta meg, a társulati gyűlés elmaradt. E helyett a színigazgató ma felhívást tett közzé, amelynek értelmében a színház összes tagjai, úgy a színészek, mint a zenekari tagok és műszaki munkások vasárnap délelőtt és vasárnap délután három órától hat óráig jelenjenek meg a színházi irodában, ahol az igazgató az általa felajánlott magasabb fizetéseket a szerződés keretében írásba foglalhassa. A kik a kitűzött időben nem jelentkeznek, azokat úgy tekinti a színigazgató, mint akik a régi szerződés szerint óhajtanak működni. Amikor a színészek ezt a felhívást elolvasták, küldöttséget alakítottak, amely Forgács Sándor vezetésével felkereste dr. Crisan prefektust és dr. Robu János polgármestert, akiket arra kért, hogy lépjenek fel közvetítőül a színigazgató és a társulat tagjai között a bérmozgalom ügyében. Így a prefektus, mint a polgármester megígérték, hogy hétfőn megkezdik a tárgyalásokat a színigazgatóval és a társulat megbí- zottaival.

A magyar nagybirtokosok nagyatádi Szabó miniszter ellen.

BÉCS. Az „Abend” írja: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ülést tartott gróf Somsich László elnöklésével. Az ülés legfontosabb tárgya a birtokreform és házhelyekről szóló törvényjavaslat volt. A javaslatot Buday Barna referálta és ismertette egyben az Omge tanácsának az álláspontját. A szociális békét a föld- ken helyre kell állítani — ugy- mond — de a szociális békét hely- reállítani kenyérrel kellene. Tehát gondoskodnia kell az államnak, hogy ne vegyék el a gazdától a gabonát, mert nem tud eleget ten- ni szerződés szerű kötelesegeinek a cselédekkel szemben. Kivánatos volna, hogy a házhelyek szaporí- tása ne történjen olyan községek- ben, amelyek már is túl vannak zsufolva, hiszen a Tiszántul egyes részei olyan zsufoltak, hogy feles- leges szaporítani ott a lakosságot. Az első felszólaló báró Prónay György volt, aki kifogásolja, hogy a földművelésügyi miniszter a ház- helyekről való törvényjavaslatot meg se küldötte az egyesületnek. Megegyezhetünk, ugymond, ab- ban, hogy pénzügyi és gazdasági szempontból a legalkalmasabb időt választották a birtokreform- ra. Az anketén kiderült, hogy csak is úgy lehet közmegnyugvásra a birtokreformot elintézni, ha a bir- tokrendező tanácsokban a bírői elem túlsúlyba kerül. Az adott vi- szonyok szerint a Rubinek-féle birtoktörvény megfelelt a kívánal- maknak és az ország érdekeinek és ekkor jött, mint egy deux ex machina, nagyatádi Szabó István. Gróf Andrássy Sándor mindenben helyesli Prónay nézeteit. Végül a javaslatához gróf Somsich László elnök szólt hozzá. Ő is kifogá- solta, hogy a földművelésügyi mi- niszter a házhelyekről szóló tör- vényjavaslatot nem küldte meg. Ha a földművelésügyi miniszter az egyesületet így fogja mellőzni, módjuk lesz ez ellen tenni. A föld- művelésügyi miniszter a legutóbbi napokban kijelentette a többi közt, hogy mindenki kap házhelyet, aki szükségét jelenti be. Sőt azok, a kiknek kicsi a házhelyük, azok ki- bővítésre is számíthatnak. Ennek az lesz a következménye, hogy néhány gazda az övét eladja uzso- raáron és egy másikat fog kérni. Végül Matta Árpád szólt fel, mi- re határozatlanul kimondták, hogy az Omgenek kifogásait illetékes helyre fogják juttatni.

Nagyatádi Szabó István föld- művelési miniszter az Omge ülésén ellene intézett támadásokra nézve egy újságró előtt kijelentette, hogy az Omge nagybirtokosainak semmiféle támadása nem fogja őt eltántorítani attól, hogy a kiscgazda és a földművesosztály bajait orvos-olja. A földbirtokreformot meg- fogja valósítani. Ehhez állását köti.

Középiskolát kérnek az aradi németek.

Dr. Müller Vendel ügyvéd ve- zetésével az aradi német kultur- egyesület küldöttsége ma délelőtt físztelgett dr. Robu János polgár- mesternél és arra kérte, hasson oda, hogy a város a községi köz- épiskolában (polgári iskola) egy parallel német osztályt állítson fel 52 tanuló részére. A polgármester megígérté, hogy az ügyet az ille- tékes faktorokkal meg fogja be- szélni.

Külföldi gyógyszer Romániának.

BUCURESTI. Gadel, az orszá- gos munkásbiztosító főigazgatója néhány nappal ezelőtt külföldre utazott, hogy az erdélyi és bánáti kerületi pénztárak és munkásjóléti intézmények részére gyógyszere- ket szerezzen. Körülbelül tíz mil- lió lei értékű gyógyszert szándé- kozik vásárolni, amelyből egyme- zében Erdélynek nyolc millió le- i értékű gyógyszerre van szüksége. Az igazgató értesítést küldött Bu- curestibe Londonból, hogy ma- nagymennyiségű gyógyszert szer- zett be, különösen olyanokat, a melyek kizárólag Angliában kaph- hatók. A gyógyszerek rövid idő- belül Romániába érkeznek és azo- kat nyomban szét fogják osztani az egyes munkásbiztosító pénztár- rak között.

Megnyílt a csomagforgalom

Az aradi posta- és távirádahiv- atal a következő hivatalos közlő- adta ki: A comisiunii de unificare 1440—1920. számú rendelete al- góján ma nappal kezdődőleg az ősz- eszes ó-romániai, erdélyi, bánáti, körösvölgyi és máramarosi hivata- lokkal a csomagforgalom felvéte- tik. A csomagok súlya 5 kgf meg- nem haladhat s azok értéknylvá- nitással el nem láthatók. utánvé- tellel nem terhelhetők. A csoma- gok franco kényszer-alá esnek. A feladásra szánt csomagokat és ér- tékleveleket a földadó köteles a cenzura-hivatalban előzetesen be- mutatni, s magával hozott pecsét- viasszal és pecsétnyomóval lezár- ni. Mivel a cenzura-hivatal a posta épületében van elhelyezve, így a cenzurálás után az ottani felvételi osztálynál a csomagok mindjárt fel is adhatók s nem szükséges azokat a főpostahivatalhoz vissza- hozni.

— SEGED NYOMDAKAT VÁSÁ- ROLT. Szeged városa több mil- lió koronáért megvásárolta az Eng- dek óta fennálló Engel-nyomdát az a Várnai-féle nyomdát. A város a két nyomdából részvénytársaságot alk- otott, amelynek igazgatója Várnai Dezső, a Várnai-féle nyomda igazgatója.

A magyar huszárezredek zászlója.

BUDAPEST. A magyar Kormányzó a nemzeti hadsereg huszárezredel részére lovassági zászlót rendszerezett. Minden huszárezrednek csak egy zászlója lehet, mely ünnepélyesen szentelendő fel az ezred zászlójává. A zászlólap nyolcvan centiméter hosszú könnyű fehér selyemből van készítve. Külső oldalán a magyar államnak két angyal által tartott színes himzésü nagy címere van beszőve. A belső oldalon Magyarország védasszonyának színes kivitelű teljes nagyságú himzett képe látható, amint a földgömbön áll. A zászlólapnak mind a négy szélén nyolc centiméter széles piros, fehér, zöld pártázat van. A zászlólap címeres oldalánál külső alsó sarkába a csapat-est elnevezése hiánzó bele. A zászlóanya által adományozni szokott szalag tetszés szerinti színben rövid legyen, könnyű anyagból és csak selyem himzéssel. A szalagra itt jelmondat a zászlóanya által szabadon választható. Bármely egylet, testület vagy magánszemély adományozza a zászlót, az előírt alaptól és színezéstől eltérni nem szabad.

Annéven szökött meg Kun Béla Bécsből.

GENF. Körübelül két hónap óta tartózkodik Kun Béla Oroszországban és most tudódott ki, hogy milyen körülmények között hagyta el Ausztriát. Bécsben összeállították a magukat Oroszországba repatriálni akaróknak névsorát. Ebben a névsorban volt Kun Béla. Grün álnév alatt. A Grün Béla névre kiállított iratok teljesen rendben lévén, felvették a következő oroszországi transzport listájába. Grün (Kun) Béla csak egy kis kéziratot vitt magával, melyről utóbb kiderült, hogy dupla fenekű volt és a kommunista-vezér iratait és pénzt rejtette. A József-állomásról indult a vonat, mely ügylátszik internacionális vonat volt, sem a cseh-ösztrák, sem a cseli-német határon nem tartóztatták fel, sőt vámvizsgálat alá sem vették. Így tehát Kun Béla és a vele együtt utazó Varga József fejtartóztatás nélkül érkeztek meg Németországba. Itt emelték az a kellemetlen incidens, hogy a németek nem engedték, hogy utjukat folytathassák Svovjet-Oroszországba és ahonnan csak két heti internálás után tudtak megszabadulni.

Megingott a pisai ferde-torony.

A legutóbbi olaszországi földrengés az Apenninek környékén volt. A földrengés alkalmával a híres pisai ferde-torony is erősen megingott és a hatalmas székes-egyház kupolája néhány hasadást szenvedett. A pisai torony Olaszország legnagyobb látványosságai közé tartozik és érdekes építkezése miatt az iskolai könyvekben is megvan említve a fizikai súlypont megmaradásának elvénél. A torony 1118-ban épített híres pisai domtól kelet felé emelkedik és a székesegyház harangtoronyául szolgál; nyílt oszlopcsarnokkal van körülveve. Az 54 méter magas torony nyolc, emeletszerű építkezésre tagozódik és keletkezése óta mint ritkaságot mutogatják az idegeneknek.

Az ébredő magyarok követelése.

BUDAPEST. Az „Ébredő magyarok” egyesületének különdöttsége tisztelt gróf Teleky Pál miniszterelnök előtt, akitől a numerus klauzison kívül a következő pontok teljesítését követelte: A fővárosi iskolák államosítása; a szegénysorsú tanulók existenciájának biztosítása; kiközösítő kerestény tantervok alkalmazása; az irodalom és egyáltalán a sajtó összes termékei fölött való legszigorubb cenzurát; újságlíró-kamara felállítását; amapok megbüntetését, melyek az ország destruktíójában résztvettek; annak megakadályozását, hogy az antinacionalisták aktív részt vegyenek az ország reorganizálásában; az állami koncesszióknak csakis a rokkantak, hadiözvegység és árvák részére való fenntartását; a már eddig kiadott összes engedélyek szigorú felülvizsgálását; a munkásbiztosítás államosítását; a waggonlakók lakásáról való azonnali gondoskodását; az összes fegyvertartási engedélyek felülvizsgálását; a háborus nyereségek progresszív megadóztatását és a katonai nyomozóhatóságok működésbe hozását régi hatáskörükkel.

Apagyilkos bolsevik vezér. Odessza román napjaiból.

BUCURESTI. A napokban érkezett Odesszából Bucurestibe Wassilieff Boris mérnök, aki három hónapot töltött Odesszában, ahova Kiewből érkezett. Wassilieff a következőket mondotta az odesszai viszonyokról.

— Kétségtelen, hogy a vörös hadsereg sokkal fegyelmezettebb, mint amilyen a múlt évben volt. Amikor a bolsevikiek elfoglalták Odesszát, mondhatni rendet csináltak a városban, amennyiben a sok züllött existenciát, amelyektől hemzsegett a kikötőváros, munkára kényszerítették. Az első időben rend volt Odesszában, senkit sem bántottak. Csak az orosz-lengyel háború kitörése után élesedett ki Odesszában is a helyzet. A moszkvai szovjet panaszkodott, hogy az odesszai hatóságok nem lépnek fel elég erővel az ukrán és a román kártevők ellen és ezért elküldték Odesszába a karkovi rendkívüli bíróság hírhedt elnökét, Jakovlevet. Én akkoriban Kiewben tartózkodtam és minthogy Odesszában sok jóemberem volt, leutaztam oda, hogy tegyek valamit érdekükben. Jakovlev ugyanis gyermekkori jóbarátom volt és azt hittem, hogy tudok rá hatni. Tévedtem. Jakovlev fanatikus bolsevik, aki saját édesapját agyonlővette spekulációért és bár meleg szeretettel fogadott, szóba sem hozhattam előtte azt, amiért Odesszába utaztam. Közvetlen közelből láttam véres működését és mondhatom, hogy az egész rendkívüli bíróságot a hírhedt csókat, ahogyan a kezdőbetűk összevonásával nevezik, a fanatizmus vezeti. A bolsevikiek

fanatizmusáról különben hiába beszélnek. Az nehéz szavakkal valózni. Csak egyet emelek ki. Magam elvi ellensége vagyok a bolsevizmusnak, de Odesszában képtelen voltam magamat teljesen kivonni az igazság alól. Meggyőződésem ellenére urrá lett néha a hangulat érdekeimen. Pedig fájt szívvel láttam kegyetlenkedésüket, hiszen Odesszában több mint tízezer ember szenved börtöneikben a legáltalibb viszonyok között. Aki ukránul vagy románul szól egy szót nyilvános helyen, az már gyanús és börtönükbe kerül. Különösen az ukrán kooperációk emberei üldöztek, mert azokban a szovjetrendszer gazdasági politikájának elvi ellenségeit látják.

— Ami a bolsevikiek kulturális munkáját illeti, úgy ezen a téren rengeteg buzgalommal működnek. Az irodalom lassan fellődik, jelentős munka alig akad, de annál többet tettek a többi téren. Hogy más ne mondják: vegyük a plakát-kérdést. Minden város, falu utcája tele van igazán művészi plakátokkal. Persze, ez is az agitáció szolgálatában áll, mint az egész művészet. Minden falunak megvan a maga kulturháza, amelyek részére elkobozták az összes zongorákat, sőt az összes gramofonokat is. A gramofonok kitűnő agitációs eszközöknek bizonyultak. Esténként egyszerre ezer és ezer helyen hallgatiák Lenin, Trockij és a többi bolsevik vezér beszédét. Hatalmasan fellődtek a színházak is, amelyek száma megötszörződött. Ma nincsen foglalkozás nélküli színész egész Svovjetországban.

MŰVESZET.

* A színház heti műsora. Vasárnap d. u.: Farsang tündére. Este: Tölleány népszimű. (B. bérlet.) Hétfő: Pünkösdi róza (Barics Gyulával) 7-szer. (C. bérlet.) Kedd: Farsang tündére. (A. bérlet.) Szerda: Tolvaj. (Mészáros Béla fellépésével.) (B. bérlet.) Csütörtök: Trilby. (Tompos Ella fellépésével.) (C. bérlet.) Péntek: Paraszthecskület és Balazsó. (Az előadás megkezdésekor a folyosóra nyíló ajtókat bezárák.) (A. bérlet.) Szombat d. u.: Csárdáskirálynő. Este: Lili bárónő 25-ik előadása Barics Gyulával és új szereplőkkel. (B. bérlet.) Vasárnap d. u.: Gróf Rinaldo. 24-szer. Este: Ingyenlők. (C. bérlet.) Hétfő: Bohémek. (A. bérlet.)

* Aradi urlasszony a színhádon. Erdekese eseménye lesz a héten az aradi színházban, egy fiatal rokonszenves külsejű aradi urlasszony próbálkozik először a világot jelentő deszkákon. Dr. Bauer Félix ügyész felesége sz. Tompos Ella a művészi hajlama urihölgy, a kinek színjátszó képességeiről a legközelebb elismerés hangján nyilatkoznak.

elénk kortörténeti valóságában. Hétfőn a legutóbbi Pathé filmek sorozatát nyitja meg az Uránia

* Titkok szövetsége — Lydia Borellivel. A legszebb és legerősebb olasz színművész nő legújabb filmalkotásában gyönyörködhetik az Apolló színház közönsége. Lydia Borelli neve a legkomolyabb művészetet jelenti. A csodaszép olasz drámai filmot vasárnap mutatja be utóhára az Apolló színház. Hétfőn egy új Pathé képet tüzött mására az Apolló.

* New-York rejtemel. Az őszi szezon legnagyobb és legerősebb filmjeit mutatja be az Apolló színház ezen címen a hó második felében. Ehhez hasonló filmet még nem produkált a kinematografia.

Eladott aradi ingatlanok.

Siakó István átruházta a Ror-dülöben fekvő ház helyből az öt felerészlet Tóth Istvánné Kelemen Juliára. — Barna János és neje eladták Varjassy Lajos-utca 93. sz. házat 20.000 leiert Krausz Jánosné Szabó Juliannának. — Siklován János és neje eladták a Sarlot Domokos-utca 72. sz. házat 34.000 leiert Szabó Ferenc és nejenek. — Kalesov Dezső eladta a Mihály-utca 11. sz. házból az öt felerészlet 3500 lei vételár és haszonélvezeti jogának fentartása mellett neje Staneva Szótánának. — Bogdán Péter és neje eladták a György-utca 100a sz. házat 1500 lei vételár és alkalmi kikötmenyért Bogdán Jozsefné Titteltóber Unának.

Diákok kalandja a határon

A Románia és Magyarország közötti határ még mindig zárva van és egyelőre még senki sem kap utlevelet a határ átlépésére. Egyik-másik merészebb és vállat kockáztat mégis megkísérli, hogy a határon átjusson, de a szigorú őrizet következménye az, hogy a legtöbben rajta vesztenek. A tiltott határátlépés miatt elfozottak felett a temesvári hadoszálybíróság ítélkezik. Az utóbbi hetekben a határátlépők legtöbbször diák, egyetemi hallgató, aki valamely magyar főiskolán akarja tanulmányait folytatni, de nem záptott utlevelet. Szeptember közepe óta harmincnál több diákot fogtak el a határ különböző pontjain. A hadbírósa a diákokat egyenkint tizenöt napi elzárásra ítélte. Pénteken ismét tíz diákot hoztak Temesvárra. Ezek a Bá-nát különböző vidékeiről való és szeptember elején találkoztak Temesvárral. Együtt jártak utlevelégyben, de valamennyien hasz-talanul. Kijelentették előttük, hogy addig, amíg Magyarország és Románia között nem nyílik meg a forgalom, nem kaphatnak utlevelet. A diákok azonban türelmetlenek voltak, nem akartak várni és abban állapodtak meg, hogy átsurrannak a határon. Aradig együtt utaztak, itt azonban valamennyien külön-külön mentek és más-más helyen akarták a határt átlépni. A továbbjárásra különböző alkalmatosságot választottak, volt, aki vasuton ment, más kocsit fogadott, más meg gyalogolt. Azonban ennek dacára a tíz közül egyetlen egynek sem sikerült a határon átlépni. Az őrségek egyenkint elfozták őket, behozták Aradra, innen pedig valamennyit katonai fedezettel a temesvári hadbíró-sághoz szállították. A tíz fii itt látta egymást viszont. A hadbíró-ság ezeket is tizenöt-tizenöt napi elzárásra ítélte.

HIREK

A BANCA ROMANEASCA IGAZGATOI ARADON. Bratianu Vintilla, a Banca Romana igazgatója és Duca volt miniszter tegnap este Aradra érkeztek. A bank aradi fiókjának megnyitása ügyében. A bankfiókot a Millenium sörscarnok volt helyiségeiben most rendezik be. Bratianu és Duca ma délelőtt meglátogatták dr. Crisan Aurél preze-
test és dr. Robu János polgármestert.

A MAGYAR CÉGTABLAK. A városi prefectura felszólítja mindazokat a kereskedőket, akik magyar cégjelzetek alkalmazhatása végett kérvényt nyújtottak be, hogy ne várják be a prefectura döntését, hanem a ma közölt rendelet értelmében járjanak el.

A GYÁRAK ÉS AZ APRÓPENZIUM. A gyárparosok ma felkeresték dr. Robu János polgármestert és hatósági intézkedést kértek, hogy a gyárak aprópénzhez jussanak, mert ellenkező esetben nem tudják munkásaikat fizetni. Ertesítésünk szerint a polgármester úgy intézkedett, hogy az aradi pénztá-
lézetek aprópénzkészletek nagyrészt a gyárak és nagyobb vállalatok rendelkezésére bocsássák.

REPATRIÁLÁS. Az aradi és aradmegyei repatriálók vonata tegnap délután három órakor indult el. A délutánra bejelentett második vonat, amelyben négy kisjenői és több erdőlyi család megy Magyarországra, csak vasárnap délelőtt fog indulni, mert a magyar hatóságok csak akkor fogadják. Október 15-én indul ismét egy repatriáló vonat Magyarországra, melyre jelentkezéseket 10-ig fogadják el a repatriáló hivatal.

TANÍTÓI KINEVEZÉSEK. A köznevelési tanácsok ma érkeztek le az aradmegyei tanfelügyelőséghez a vármegyében megüresedett tanítói állásokra vonatkozó kinevezések. A reoszt Aradmegyében mindössze 22 tanítót nevezett ki. A kinevezett tanítók a következők: Póta Konstantin Arad, Gizella-utcai iskola, Baru Miklós Tornea (Tornya), Woltz Jakab Paulusiuou (Ulpaius), Popoviciu Virginia Barsava (Borzova), Tomsa Emil Talpas (Talpas), Ardelean Henrik Curticia (Kurtics), Bugariu Emilia és Ardelean Simon Semlac (Szemlak), Ardelean Máttyás, Ivascu János Nadlac (Nagylak), Codrean Demeter Simca, Petrisor Anrél Tisa (Tiszafalva), Gombos Brutus Macea (Mácsa), Nagy László, Szadal Sándor, Szondi Melinda és Pirocska Erzsébet Pecica határ (Pécika határ), Sturza György Sepreus (Sepreus), Tancea Zsófia Chisium (Kisjenő), Elenesi Péter Siborsin, Koncsok József Szeretház és Faragó Ede S-Paul (Szentpál-puszta). A közoktatási reoszt ezenkívül Szavonescu Kornél kisegítő tanítónak nevezte ki.

AZ ARADI UJSÁGÍRÓK ÉS SZINÉSZEK FOOTBALL MÉRKŐZÉSE. Nagy sport attrakciója lesz az aradi közönségnek október 17-én. Az ATB rendezésében az újár-teri pályán az aradi újságírók mérkőznek az aradi színészekkel. A mérkőzés jótékony célt szolgál és az érdeklődés igen nagy. Az újságírók kapuját Kalmár Laci fogja védeni.

AGYONLÖTTE A BARÁTJÁT. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap az aradmegyei Kerülő köz-
ségekben. Argyelan Stéfan 10 éves fia apa vadászfegyverét egy kamrából észrevétlenül kicsenve, játék közben célba vette a vele egyidős Vále György barátját. A golyó a gyermek szívét találta és azonnal megölte.

ELJEGYZÉS. Löwinger Miksa aradi bőrnagykereskedő leányát, Elit eljegyezte Fischer Alajos, a „Dacia” kávéház aradi cég helyga. (Mindem külön értesítés helyett.)

LISZT FERENC ÖRÖKÖSEI A MAGYAR NEMZETI MUZEUM ELLEN. Liszt Ferencnek, a nagy zeneszerzőnek örökösei a magyar Nemzeti Múzeum ellen törvényileg panaszt emeltek. A nagy mestertől hátramaradt történelmi nevezetességi tárgyak kiszolgáltatása végett.

Miháson Cornel kollektív kiállításán nagy érdeklődés van, a kiállítás a bezáráshoz közeledik, a képek mérsékelt áron szerezhetők meg.

AZ AMTE. JUBILÁRIS KÖRMERKŐZÉST ma vasárnap délután rendezel az AAC. pályán. D. u. 2 órakor az előmérkőzésben részt vesz az AAC. I. csapatával az AMTE., az Aradi Vasutas Sp E. és az AAC. II. csapatának válogatott játékosai, utána 4 órakor pedig az Aradi Vasutas Sp. E. I. csapata mérkőzik az AMTE. I. csapatával. Október 10-én lesz a csapatok döntőmérkőzése.

Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz Kerpel.

Franciaország támadni készül Oroszországot.

STOCKHOLM. Bizonyos körülmények arra engednek következtetni, hogy Franciaország új támadást tervez Oroszország ellen, amelynek célja Ukrajna gabonadus földjeinek a megszállása lesz. A francia kormány ultimátumot küld Szovjetországhoz, hogy formai kibúvót találjon arra, hogy a francia csapatok a Fekete-tenger felől háttámadhassák Oroszországot. Emellett politikai előkészületeket tesz, hogy Oroszország meg a tél beállta előtt újból blokád alá kerüljön, másrészt pedig a szovjet-kormányzat befolyását igyekszik gyengíteni az orosz munkásság felett.

AZ IPAROS TANONCISKOLA IGAZGATÓSÁGA ismételten kéri a tanonciartó mestereket és iparvállalókat, irassák be tanoncikat október 9-ig, mert ellenkező esetben kénytelen a be nem juttatottak a felettes hatóságnál bejelenteni, hogy ellenők az eljárást megindítassák.

ELTÚNT VENDEGLŐSNEK. Kádár Ferenc vendégios ma bejelentette a rendőrségnek, hogy felesége Bathyanca 27. sz. alatti lakásáról szerdán este 9 órakor száva eltávozott és azóta nem tért vissza. A rendőrség keresi az asszonyt.

ZSIRSZALONNA KIOSZTÁS. Ertesítjük a közönséget, hogy folyó hó 3-án vasárnap reggel a hatósági sátorban Piata Avram Jancu (Szabadság-ter) zsirszalonját osztunk ki legy nélkül, kg-ként Lei 20. Közéltelmezési hivatal.

AZ ARADI ZSIDÓSZÖVETSÉG MATINEJA iránt, amely kiindulása lesz a szövetség nagykonceptiómu kulturális mozgalmának, Arad város közönsége nagy érdeklődést tanúsít. A matinea, mint leleztük, művészi zené- és énekszámokon kívül beszédet fog tartani dr. Wertes Adolf kiváló tudásu temesvári jogtípus, akinek aradi szereplése nagy eseménye lesz a város zsidó lakosságának.

ENOFE GYORS- ÉS GÉPIROSKOLA Apponyi Albert-Rórut 8. szám alá helyeztetett át. Külön román tanulónyam. Román, angol, német, francia nyelvtanítás, kurzusokban és kőrünórákban.

RENDŐRI HIREK. Haldu Ferenc, aki most tért haza Amerikából, fellel-
tést tett, hogy csomagját a vasuton ellopták. — Denri Rezsó Dobó-utcai háztulajdonos fellelntést tett, hogy padlásáról az összes fehérneműt ellopták. Kára 2200 let. — Kohn Ilona és Berkovits Józsa Chorn Aron-u. 2. szám alatti lakosok fellelntést tettek Patócs István házmester ellen, aki a lakókat zsarolta és ha ez nem sikerült, tetkez is bántalmazza. — Az aradi államfőnökség fellelntést tett, hogy egy csomag 50 kg. csomagoló papirt és három fada cipőfémnyárt ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

MIT IR A BUDAPESTI „AZ OJSÁG?” A színészek harca. „Ördög bul-
lék az urakba”. Hosszmu előestélen. Elmennék a fiatal színészcigányok. Horváth Nusi öltözötében. A telkek békeje. Jegyzetek a hétről. Személyvények a Borsszem Jankóból. Kritika (Szászszor-
sipos) A Sári és Budavári (Cseléki-
Sipos Iván: Fájdalom (Vers) stb. — ez-
zel a szerzőcsés tartalommal jelent meg az Aradi Élet legutolb száma.

Nagyvárad csőd előtt.
ORADEA-MARE. (Nagyvárad.)
A városi tanács tegnapi ülésén a főszámvevő előtt bejelentette, hogy a városi pénztár fizetési kötelezettségének eleget tenni nem tud és sürgős intézkedés szükséges a pénztár helyzetének megtávitása céljából. A város hitelezői nap-nap után sürgetik pénzüket és e hitelezők közül vannak olyanok, kik lta a várostól járó követeléseiket nem kaniák meg, nem képesek munkásaikat kifizetni. A városi tanács elhatározta, hogy sürgönyileg kérvényt intéz a hadügyminiszteriumhoz, hogy ez folyósítsa a város követelését, továbbá megpróbálja a beváltásnál visszatartott 40 százalék sörönkivüli kifizetését kérvényezni.

A szerkesztésért ideiglenesen:
KAROLY JÓZSEF
főel.

Aradi és csanádi Egyesült Vasutak

Meghívás.
Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Részvénytársaság

XXXIX-ik rendezésű közgyűlésre
mely Aradon a részvénytársaság saját házában levő igazgatóság helyiségben 1920. évi november hó 12-án, délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

- NAPIREND.**
1. A közgyűlés szabályszerű összehívásának és határozatképességének megállapítása, jegyzőkönyvvezető kirendelése és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényos kijelölése.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1919. üzletévt mérleg- s a nyereség- és veszteség-számlának felolvasása, a mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta nyereség hovatartozás és az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadás tárgyában.
 3. Igazgatósági helyek betöltése.
 4. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjainak megállapítása.
 5. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelestive legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által is aláírva legyen. A részvények le nem ált szelvényeikkel együtt 14 nappal aközgyűlés előtt Aradon; a társaság főpénztáránál és az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál, Budapestben: a Magyar Agrár- és Járadekbanknál, Bécsben: Schoeller et Comp. uraknál, Berlinben: a Nationalbank für Deutschland, a Bank für Handel und Industrie és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt et Comp, Min. Frankfurtban: a Dresdner Bank in Frankfurt am Mainnál leteendők, ahol azokról megjelölt ismervények adatanak.
Arad, 1920. szeptember 10-án.

A hadiadó kivetése.

A pénzügyigazgatóság hivatalosan közli, hogy a hadiadókivetés sorrendje megváltozott a következőképen: **Október 8-án:** Hell Péter, Heim János, Helmer Fiedel, Hendl József, Herbstein Ceclia, Herbstein Izso, Dr. Herr Andor, Herczegh László, Herczig Ottó, Herzfeld Gyula, Dr. Herman Károly, Hehs Vilmos, Hirsch Jenő. **Október 9-én:** Herzfeld Márk, Hirschmann Albert, Hirschfeld Fülöp, Hollós Gyula, Hoffenradl István, Hoffmann Antal, Hoffmann Ottó, Holländer Emil, Hönigesz Nándor, Hönigesz Sebestyén, Horváth Dániel, Horváth János, Horváth Sándor. **Október 11-én:** Huppert Henrik, Igaz Sándor, Jäger József, Jakabffy Lajos, Jakabovits József, Jakobi Gyula, Dr. Jancu Adam, özv. Jegessy Károlyné, Jeremiás Adolf, Jirászek Ferenc, özv. Jirászek Lajosné. **Október 12-én:** Jlics Arzén, Jlics Miklós, Incze Sándor, Institorisz Ferenc, Irom József, özv. Iritz Sándorné, özv. Jasekutz Károlyné, dr. Ispravnic Sever, Jordanov Szvetozár, Jovanov Milan. **Október 13-án:** József Kálmán, Jombart Lajos, Dr. Juhász Géza, Just Margit, Junkertestvérek, Iváry Meryhért, Kabdebó János.

Censura ALEX. FRUGINA

Arak közváltása, mindennemű kereskedelmi ügyek elbírálása. Képviselek vállalatok. **Schattenberger Öngyártás** LUGOS, Vár-utca 2. szám. Telefon szám 18. 5354

Értesítés.
Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy szállítási üzletemet állandó gyors-
aru gyűjtőkocsijáratokkal kibővítettem. Elvállalok felelősség mellett kis-
való szállításra eszközt waggonban bármily mennyiségű és minőségű árutak.
Aradról Brassó, Kolozsvár, és Nagy-
várad állomásokra a legrovidebb időn belül való effectualásra. Ugyeztint helyben és vidéken bármily fuvarozásokat nyújtott ruganyos stráf és fedett, tiszta butorszallító kocsikkal szolid árak mellett. Ugyanítt kerestetik egy munka felvigyáza.

Rubinstein,
államvasuti szállító.
8809

A temesvári sörgyár
tíz fokos
Casino és Corvin sörrel megérkeztek.

Hadó
gazdasági felszerelés, u.
m.: vetőgépek, kettős és hármas ekek, rétb-
rona, szekerek, morzsolók, rosták, hidmérlegek, kovács szerszám stb. 4037

Bővehet: Luther M.-u. 1. 8. ajtó.

FABIAN JÓZSEF
Képző és díszítő Arad, Bul. Reg. Mária (Andrássy-ter) 20 Fischer Elz-
pálova. 3921

Fabian József építő-építészeti és
mester és társai vállalat-
irodája
Arzén, Str. Berlin (Rákóczi-utca) 6. sz.

Elvállal mindennemű tervezést, művezetést, szakvéleményadást és bármily építkezés kivételét. 0-18

Kizárólag Elza-kamfor krém
Weisz-féle
használgon, mely az arc-
bört szelpléktől megóvja, meg-
tisztítja. Kapható üvegtégely-
ben, békebeli minőségben

Hánza, Vas és Vojtek és Weisz
drogeriában.
Egy tégely ára 20 korona. 10041

Hirschfeld és Társa
Arad, Petöfi-utca 1. sz.
(Bing-ház).
Állítja dusan felszerelt rakrtárát rövő, köt- és szövőst-árubaa, va-
lamint elsőrendű szövőberna és szövőgyapot (aradi textíl gyár) gyártmányát. 4034

Apró hirdetések

Levelezés.

HÁROM INTELLIGENS barátom esti szórakozás céljából három ur barátot keres. Leveleket „Három cimborá” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 4082

TISZTAMULTU. fess 25 éves urinó gazdag urlembert ismeretségét keresi. Választ „Eros” jellegre felelve. 4093

Házasság.

HÁZASSÁG CÉLJÁBÓL, hosszas külföldi tartózkodásról visszatért fiatal gyáros, ismeretség hiányában ezúton óhajt 18-20 éves, feltétlen tisztamultu, megfelelő hozományjal rendelkező, keresztény urileánnyal megismerkedni. Csakis teljes címmel ellátott leveleket „Diskretív” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 4011

Alkalmazás.

PRODISTANÓT keresünk megfelelő belépésre. Oravetz és Holländer fatelep. 4054

FIATAL házaspár házmesteri állást keres 15-lkére esetleg azonnal is. Cím a kiadóban. 4075

JAVÍTÓ VARRÓNÓ házakhoz ajánlkozik Cím a kiadóban. 4080

OKL. TANÍTÓNÓ, német nyelvűvel két gyermekhez vidékre keresettek. Bővebbet: Ingasz könyvkereskedésben. 4081

GOUVERNEROZAST és plüssroaszt a legújanyosabbban eszközöl Friedmann Julia-cég Strada Metianu (Fórray-utca.) 4077

SZITASZÓVÓ ÉS KEPEKÉSZÍTŐ munkásokat 16 fizetéssel felvesszünk. Lehel és Társas Bulevardul Regele Ferdinánd (Boros Béni-tér) 9. 9923

ZENEKARHOZ zenészek felvételt kérnek Kábaré karmesterénél. 4101

Lakás.

ELCSERELNÉM belvárosi 3 szobás lakásomat külvárosi hasonló lakással, ajánlatokat „Lakáscseré”-re a kiadóhivatalban. 4070

ELCSERELNÉM belvárosi kétszobás lakásomat hasonlóval a gyermekkorház környékén. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9923

Vétel és eladás.

NYEST ABLAK eladó. Török Gábor-utca 4066

SZALONGARNITURA, Argamann szőnyeg, írósztól, servissasztal, üstház, méhes eladó. Pomahivatal. Ujarad. 4067

ELADÓ Meidlinger-kályha, ócska divány, regények. Nagyvárad-ut 9. szám aljól 4100

EGY ANTIK vitrin, egy teljesen új gramofon lemezekkel és egy háztartási jég szekrény eladó. Megtekinthető délután 2-4-ig Török Ignác-utca 1b) földszint. 4072

KÉT szép cserepályha eladó. Cím a kiadóban. 4076

MASSIV Barokkstílusú hálószoba és ebédlő 6 borszékkel eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 4087

FAJ ALMÁT, babot, mákot és mindenemű élelmiszereket veszek. Grocz, hatóságai bódé. 4084

MÉHES, betelelt 15 családdal, elköltözés miatt eladó. Ujmedelaka Baross-utca 3. szám. 4086

FAJALMA, kézzel szedve, kiváló minőség, igen olcsón kapható Strada Crisán (Karolina-utca) 10. 500

EGY ANTIK óra eladó. Cím a kiadóban 4096

EGY EBÉDLŐ ELADÓ MAGYAR-UTCA 5. SZÁM. 4100

OPPENHEIMER és SCHWARTZ

a kőbányai polgári serfőző r.-t. főraktára

tisztelettel értesíti a mélyen tisztelt sörfőgyasztó közönséget, hogy az általa forgalomba hozott kitűnő minőségű sör

poharanként ... 1 liter 25 baniért és palackonként ... 3 leiért

árusítják a következő vendéglőkben: 4088

Kádár Ferenc I. L. Bratianu (Weitzer-utca) vendéglője, Bózza János Str. Marasesti (Kossuth-utca) vendéglője, Metropol kávéház, Baross kávéház, Kékosillag vendéglő, Kardos szálloda, Aranykerék szálloda és étterem, 48-as Str. Marasesti (Kossuth-utca) vendéglő, PoDak és Lukács Str. Marasesti (Kossuth-utca) vendéglője, Vadnav László Piata, Cathedralai (Tőköllyéri) vendéglő, Popper Károly vendéglője és minden kisebb kocsmában és üzletben.

Fogászati műterem. Dr. RADNAI és FRIEDRICH.

Foghuzás, fogtömés, arany-ronak, aranyhidak és fogsorok készítése. I. I. Bratianu (Weitzer-u.) 1.

6 és fél Lei 2 kg.-mos fehér kenyér. Eladás kicsinyben és nagyban Andrényi K.-u. 10.

Ismét veszünk 4104

üres üvegeket

literes, ½ literes kékítés, tontást.

Mercedes Vegyipar Strada Dorobantilor 5. Urbán Iván-utca.

FIGYELEM!

Ablakait hozassa rendelje s tél beálta előtt.

Szabó Imre

üvegek és képeretező vállalatánál Str. Marasesti (Kossuth-utca) 66. szám beárat a Perényi-utcai oldalon, munkát végezni házhoz fővök, vidéki megbízást élvállalok, szíves pártfogást kér Szabó Imre. 4097

Burgonya

egynéhány waggonnal mázsánként 65 Leiért azonnal átvethető 4084

Zimmer, Borona-u. 4.

Szerelési anyagok

és villany égők legolcsóbban Varga és Rosenfeld

villanyszerelőknél Arad, Bulv. Reg. Maria 3., Közponit szállóval szemben. 4078

FIGYELEM! Iskolai gyermekruhák, őszi és téli felöltők nagy választékban! Nagyobb intézetekhez tömeges rendelésnél minta kollekcióval kintazunk! Allandóan nagy választék kész: férfi- és női öltönyökben, őszi felöltőkben és téli kabátokban! Pontos munka! Külön mérték utáni osztály! Szíves megkeresést kérünk. 3489

Fratii Komlos si Muzsav Strada Motianu (Fórray-utca) 8. sz.

350 drb. választott, fajtiszta, uradalmi mangolicza malacz

kitűnő tenyésanyag és

7 pár prima jármos ökör eladó.

Bővebbet 4092

az Aradmegyei Gazdasági Egyesületnél

PIANINO eladó Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 14. I. e. jobbra, udvarban. 4108

AZ ARADI SZENYVIZSZÜRŐ telepen termelt 2 hold tengeri, továbbá lucerna és lütemes ma, vasárnap délután 3 órakor fog a helyszínen elővezetést. 4090

HÁLÓ, ebédlő, szalongszobára eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9923

EGY DISZKÖTÉSÉES könyvekkel illő könyvtár eladó. Megtekinthető délelőtt 11-12-ig Török Ignác-utca 1b) földszint. 4071

ELADÓ hálószoba berendezés, új függönyök rézkarnisokkal, háztartási felszerelések Strada Bucure (Eötvös-utca) 5. udvar. 4098

ANTIKA porcellán, bútor, üveggyekek, festményeket magas áron vesz Salon Artistique, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. 10351

BARTA-MADARASZ-tele magyvar olvasókönyv a katolikus gimnázium eladó osztály számára használt vagy új állapotban megvételre kerestetik. Str. Constantin (Batthyány-utca) 28. I. emelet jobbra. 508

KÉZIMUNKA SZALON ajánlunk teljes hálószoba, ebédlő, stb. garnitúrákat, terítéket, műllyöket dúsz választékban. Heim Domokos-utca 1. jobbra. 9928

VILAGOS, háromoldalas toalettkör eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9920

UJ, modern Patisander trósztal eladó Strada Caragiale (Csiky Gergely-utca) 8. 4041

UJ TRANSPORT és fél hordók kaphatók Weisz Mórnál, Pankota. 4051

CSEPLÓGARNITURA 6 HP. magyvar államtól jókarban levő, eladó Serb Péternél Ottlakán. 9928

Ingatlan.

GÁAL LÁSZLÓ-UTCA 18. számú kétszobás magánház, villanyvilágítással, szabad kézből eladó. 4099

STR. JUON KÁLVIN 52-54 és Nagy Sándor-utca 9. számú ház eladó. 3896

ELADÓ MAGANHÁZ és egy gyártelepnek alkalmas bérház, Thököly Imre-utca 52. 4069

RADNAI-UT 22. számú ház eladó, azonnal elfoglalható lakással. 4073

LENKEI-UTCA. 20. számú sarok ház eladó. 4079

KÜRTÖSI UTON Gützjahr-telepen egy nagy telek házzal együtt eladó. Érdeklődni lehet Winkler Károly Kürtösi-ut. 4089

Ellátás.

ÓTRONAPOS fiú gyermekemet ellátásra adnám. Szé-utca 1b) I. em. 4102

VIDÉKI LEÁNYOKAT, kik a téli hónapokban órái vennének zenében, nyelvben, festésben stb. ellátásra vállalnát német társalgással, uricsalád. Cím a kiadóban. 4065

ELSŐRENDELI ebéd háznál és házon kívül kapható. Ugyanott különféle butorok képek, kerámia székék és 15 méter hosszú drótkerítés eladó. Cím a kiadóban. 4091

Különféle.

KI TUD RÓLA? Nagyon kérem Krasz-najarskóból hazatért orosz foglyokat, hogy Ecseki Flórián zászlós hollétéről szíveskedjenek aggódó nejemnek felvilágosítást adni. Ecsekiné. Arad, Calea Saguna (Váriassy Lajos-utca) 125. 4074

ELADÓ itt helyben egy kombinált szalagürész motorral és egy 3 lóerős villanymotor s hozzá való felszereléssel. Azonkivül 15m² hársia, 1m² jászoria palók, esetleg helyiség is átadó. Cím a kiadóban. 4056